

Vrijdag,

den 16 Mei.

SCHUTTERIJ.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen, gelet hebbende op art. 1, 2, 6 en 9 der wet op de Schutterij van den 11 April 1827 (*Staatsblad* no. 17), brengen bij deze ter kennis van een ieder, dat de Registers ter inschrijving voor de dienst der Schutterij zullen geopend worden op den 20 Mei aanstaande;

Dat tot deze inschrijving verplicht zijn, en daartoe mitsdien worden opgeroepen alle ingezetenen dezer Gemeente, die in het jaar 1809 zijn geboren; dat mede tot deze inschrijving zijn verplicht die, welke geboren zijn in 1800 tot 1808 ingesloten, en zich hier ter Stede, sedert de vorige inschrijving, uit andere plaatsen met de wop hebben nedergezet, waaronder ook zijn begrepen de militairen, die sedert dien tijd derzelver paspoort verkregen en zich alhier gevestigd hebben, alsmede de zich in deze Stad gevestigd hebbende vreemdelingen, (waardoor verstaan worden zij, die hun voornemen, om zich in dit Rijk neder te zetten, hebben aan den gelegd, hetzij door eene uitdrukkelijke verklaring, hetzij door het werkelijk overbrengen van den zetsel van hun bestaan naar herwaarts, zonder dat de tijdelijke uitoefening van een bedrijf of handwerk in eenige onbegrensde betrekking als zodanig voornemen wordt aangemerkt); dat van de inschrijving niemand der bovengenoemde personen, al vermeende hij tot de vrijgestelden of uitgesloten te behooren, is uitgezonderd, en dus ook niet die personen, welke reeds hun ontslag uit de Schutterlijke dienst hebben bekomen; zullende degenen, die bevonden zullen worden, zich niet vóór den 1 Juni aanstaande te hebben doen inschrijven, ambtshalve ingeschreven en door den Schuttersraad verwezen worden tot eene geldboete; terwijl zij daarenboven zonder Loting bij de Schutterij zullen worden ingelijfd, indien het zal blijken, dat er tijdens de verzuimde inschrijving geene redenen tot uitsluiting of vrijstelling te hunnen aanzien bestonden. En ten einde de inschrijving behoorlijk geschiede, en zij, die daartoe, volgens de gemaakte bepalingen, verplicht zijn, niet komen te vervallen in de straf, op de verzuimde inschrijving vastgesteld, zoo worden dezelve ten ernstigste aangemaand, om zich van een geboorte-extract te voorzien en zich alzoo van hunnen juisten ouderdom te verzekeren; voorts uitgenoodigd, om op de navolgende dagen, des voormiddags van 9 tot 12 uren, zich ter inschrijving te vervoegen aan het Bureau van Inkwartiering, in het Raadhuis alhier, daarbij tevens opgeveende de roode letter en het nummer van hunne woning; te weten: die, welke wonen in de roode letters A, B, C, D, E en F, op Dingsdag, den 20 Mei 1834, — — — — — G, H, I, K, L en M, op Woensdag, den 21 Mei 1834, — — — — — N, O, P, Q, R en S, op Donderdag, den 22 Mei 1834, — — — — — T, U, V, W, X, Y en Z, op Vrijdag, den 23 Mei 1834;

Voorts gelet hebbende op art. 7 van Zijner Majesteits besluit van den 7 September 1828 (*Staatsblad* no. 55), roepen mede bij deze op alle personen, welke, als gehuwd of als weduwen met kind of kinderen, in het afgelopen jaar in de termen zijn geweest, om uit dien hoofde in de tweede klasse van de algemeene rol der Schutterij te worden gebragt, doch sedert dien tijd de bevoegdheid hebben verloren, om in die klasse te verblijven, en dus alsnu in de eerste klasse der voor dit jaar te stellen algemeene Schutters-rol geplaatst moeten worden, om van dusdanige verandering van omstandigheden schriftelijk kennis aan Burgemeester en Wethouders te geven, of zich daartoe ter Stads Secretaris aan te melden, des morgens van 12 tot 1 uur, vóór de aan te vangene inschrijving, en dus uiterlijk tot den 19 Mei aanstaande; zullende, wanneer deze kennisgeving door den belanghebbende mogt zijn verzuimd, en hij dus dien ten gevolge niet bij de Schutterij zoude zijn ingelijfd, door Burgemeester en Wethouders proces-verbaal tegen hem moeten worden opgemaakt en aan de regibank toegezonden, ten einde op den nalatige toe te passen de strafbepaling van art. 1 der wet van den 6 Maart 1818 (*Staatsblad* no. 12), houdende eene geldboete van ten hoogste f 50 — 00, en eene gevangenis uiterlijk van drie dagen, hetzij ieder afzonderlijk, of wel beide straffen te zamen.

Wijders brengen Burgemeester en Wethouders ter kennis van diegenen, welke hun 31ste jaar hebben volgeind, en bij de Schutterij ingelijfd zijn geworden, dat zij, indien zij zulke verkiezen, hun ontslag kunnen reclameren, waarom een iegelijk, die van dit regt wenscht gebruik te maken, aangemaand wordt, zulks ter kennis van Burgemeester en Wethouders dezer Stad te brengen, door eene verklaring deswege schriftelijk te doen en ter Stads Secretaris te bezorgen, uiterlijk vóór den 19 Mei aanstaande; vermits al degenen, welke zulks niet mogten verrigten, beschouwd zullen worden hun ontslag niet te verlangen en als Vrijwilligers te willen blijven dienen.

En opdat deze kome ter kennis van de ingezetenen, zal dezelve in de *Groninger Courant* geplaatst en voorts aangeslagen worden, waar zulks te doen gebruikelijk is. Gedaan ten Raadhuis in Groningen, den 7 Mei 1834.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: J. H. M. HORA SICCAMA.

De Ingezeten, welke gedurende de laatste zes maanden van het verleden jaar 1833, benevens de maanden Januarij, Februarij en Maart van dit loopende jaar 1834 Militairen met Voeding-gehuusvest hebben, worden verwittigd, dat zij op aanschanden Donderdag, Vrijdag en Zaterdag, den 15, 16 en 17 Mei 1834, telkens des voormiddags van tien tot twaalf en des namiddags van drie tot zes uren, zich aan het Bureau van Inkwartiering kunnen vervoegen, ten einde de daarvoor bepaalde schadevergoeding, tegen intrekking van de afgegevene Inkwartierings-Biljetten, te ontvangen, en zullen die Ingezeten, welke verzuimen mogten op de hier boven bepaalde dagen en uren te compareren, gerekend worden, van die schadevergoeding afzwaarte hebben gedaan.

GRONINGEN, den 9 Mei 1834. belast met de waarneming der Werkzaamheden van het Bureau van Inkwartiering.

De ADMINISTRATEUR van 's RIJKS SCHATKIST in de Provincie Groningen adverteert, dat hij hem ontvangen zijn de Betzalsrollen wegens Bureaukosten, aankomende de Arrondissements-Inspecteurs bij de Directe Belastingen, enz., over het 1ste Kwartaal 1834, waarvan de Uitbetaling op de gewone wijze zal plaats hebben.

De Administrateur voornoemd. Bij afwezigheid van denzelfden: J. WOLTERS, Boekh.

De DISTRIKTS-KOMMISSIE van het Fonds ter aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst in de Nederlanden, gevestigd te Groningen, van het Hoofdbestuur aanschrijving ontvangen hebbende tot het doen eener Kollek te behoeve van de verminkte verdiedigers van het Vaderland, brengt bij deze ter kennis van de ingezetenen, dat deze Kollek, voor zoo ver de Stad betreft, plaats zal hebben op Dingsdag, den 20 dezer en volgende dagen.

Stadsgemeente. Laat het groot aantal van ingezetenen dezer Stad, dat jaarlijks uit het Fonds ondersteund wordt, u ten spoorside verstrekken, om even als de groote Steden van andere Provincien met milde handen bij te dragen tot eene Kollek, die voor dit Fonds door het geheele land geschiedt, en zonder welker ophrengst deze ondersteuning gedeeltelijk zouden moeten ophouden. Eene som van f 4000 — 00 ongeveer wordt jaarlijks door het Fonds uitgekeerd aan ingezetenen van dit Distrikt, meestal echter in deze Stad woonachtig.

De Distrikts-Kommissie meent u deze daadzaak te mogen kenbaar maken, in de hoop, dat uwe bijdragen in deze Kollek eenigzins evenredig mogen zijn aan de ondersteuning, die zoo velen uwer mede-ingezetenen van wege meer vermield Fonds genieten.

De Distrikts-Kommissie voorn.

En in derzelver naam,

A. VAN PANHUIJS, Predt.

G. W. EERHOUT, Secret.

RUSLAND.

PETERSBURG den 30 April.

En Odessa hebben wij de volgende berigten tot den 18 dezer. In den nacht van den 14 op den 15 dezer woedde alhier een vreeselijke orkaan, die zich gisteren met niet minder hevigheid hernieuwde, zoodat van meer dan eenzijdig noodschoten gehoord werden.

» Sedert eenige dagen worden van hier aanzienlijke hoeveelheden graan naar de Azofsche zee gevoerd.

» De haringvisserij neemt in de Zwarte zee meer en meer toe en is een voorname tak van bestaan. De haring, die in den Donau en voornamelijk die aan de kusten van de Krim gevangen wordt, onderscheidt zich in schoonheid, en staat, volgens verklaring der kenners, gelijk met den Hollandschen. Daar de wijze van zouten der Hollanders als de oorzaak der voortreffelijkheid hunner haringen moet beschouwd worden, zoo hebben de autoriteiten eenen zaakkundige uit Holland onthouden, en aan hem is het overgelaten, de hoedanigheid der haringen der Zwarte zee te onderzoeken, de inzoutings methode te beproeven en de noodige verbeteringen voor te slaan. In het vorige jaar begaf zich de heer *Bey* naar de Donau-monding en van daar naar de Krim. De haringen van Theodosia en van Kamisch Burun, 12 wersten van Kersch, schijnen hem niet slechts beter, dan die in den Donau, maar ook van een soort te zijn, die in Holland weinig voorkomt; dezelve zijn groot en vet, en er zijn er, die anderhalf pond wegen. De vangst geschiedt van den 15 October tot den 15 Maart, en het getal der haringen wordt op laatstgemelde plaats alleen op 2 millioenen berekend. Te Theodosia zijn er zoo veel, dat de vrouwen ze met de handen vangen. De heer *Bey* is met de netten tevreden, doch keurt de wijze van bereiding al. De inzouting geschiedt meestal door Grieken, die de haringen niet behoorlijk reinigen, maar in lange bakken (*kasten*) inzouten, waarin ze blijven tot de komst der koopers uit de binnenstreken van Rusland. Deze werpen ze op maten en nemen dezelve op wagens mede. Deze wijze is wel eenvoudig en niet kostbaar; doch de visch smaakt ook niet goed en bederft spoedig. De heer *Bey* heeft er eene hoeveelheid op zijne wijze ingezouten, in tegenwoordigheid van den heer gouverneur en vele anderen. Nadat hij iederen visch zorgvuldig gereinigd had, legde hij ze met zout vermengd in een vat op elkander, in hetwelk dezelve, na verloop van 6 dagen, eenige dagen achtereens omgeschud werden, totdat ze ordelijk doorzouten waren. De heer *Bey* verzekert, dat een zaakkundige op deze wijze dagelijks niet meer dan 1000 stuks kan toebereiden. Hij heeft de onderscheidene soorten van zout uit Bessarabië en de Krim zorgvuldig onderzocht; volgens zijne meening, is het uit het meer Tschokrok bij Kersch gehaalde zout ter inzouting der haringen het bruikbaarste.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

BERLIJN den 6 Mei.

De Belgische generaal-majoor *Goblet* is van hier naar Dresden vertrokken. (Uit de Belgische dagbladen weet men, dat het Pruisische hof zwarigheid heeft gemaakt, uit welken hoofde is nog niet stellig bekend, om dezen generaal als gezant van den Koning der Belgen te ontvangen. Hij hield zich op zijne reis naar Berlijn eenigen tijd te Gotha op, in de verwachting, zoo het schijnt, dat de zwarigheid uit den weg zou worden geruimd; maar dit gebeurde niet. Men wil, dat hij zich veele door zijne persoonlijke bemoeijingen te Berlijn zijne aanneming te zullen kunnen uitwerken. Hierin moet hij dus ook niet geslaagd zijn, daar hij is heengegaan, en de Pruisische Staats-Courant hem even min bij het berigt van zijn vertrek als van zijne aankomst den titel van gezant geeft, maar hem enkel generaal-majoor noemt en niet eens vermeldt, dat hij door *Leopold* tot zijnen gezant bij het Pruisische hof was bestemd.)

FRANKFORT den 8 Mei.

Men heeft te Rome het berigt ontvangen, dat de heer *Curli*, auditor van het Pauselijk nuntiaat te Lissabon, van het bestuur van Don *Pedro* bevel had bekomen, het Portugesche grondgebied te verlaten, en dat deszelfs papieren in beslag waren genomen. Deze tijding heeft bij het Pauselijk hof, dat reeds zeer tegen Don *Pedro* ingenomen is, eenen diepen indruk gemaakt, en men wilde weten, dat de Paus aan den zaakgelastigde van Donna *Maria* insgelijks het bevel zou geven, den Kerkelijken Staat te ontrenten.

— In bijzondere berigten uit Koppenhage wordt het bevestigd, dat er hevige geschillen tusschen Z. M. den Koning van Denemarken en Prins *Frederik* ontstaan zijn, welke derzelver oorsprong in familiezaken schijnen te hebben; doch daarin wordt stellig tegengesproken, dat genemde Prins door den Koning vervallen zou zijn verklaard van zijne regten tot de troonsopvolging. Het plan, om dien Prins een kruistogt naar de Middellandsche zee te laten doen, of hem naar IJsland te zenden, was opgegeven; waarschijnlijk zou hij echter eerlang naar Jutland vertrekken, waar hem het bevel over een regiment opgedragen was. Verder was het zeker, dat er eene scheiding tusschen dien Prins en deszelfs gemalin, Prinses *Wilhelmina*, had plaats gegrepen, welke vermoedelijk spoedig zou gevolgd worden door eene ontbinding van het huwelijk.

— De *Schwib. Merkur* behelst uit Straatsburg, dd. 5 Mei, het volgende: Gisteren, Zondag, heeft in eene onzer meest bezochte biertroegen een bloedig gerecht plaats gegrepen. De eene der strijdende partijen bestond uit burgers en soldaten van het hier liggende artillerie-regement, de andere uit infanterie-soldaten. Velen zijn gewond en zelfs twee manschappen, zegt men, dienvolgens reeds overleden. Voor de waarheid van het volgende zonderlinge voorval kunnen wij instaan: Daags na 's Konings verjaarsfeest, klaadden de onderofficieren van het 49ste linie-regement, des morgens, na hun ontbijt genuttigd te hebben, over hevige buikpijnen, en spoedig openbaarden zich de gewone kenteekenen van vergiftiging; men bediende zich van de bekende tegengiddelen, en met uitzondering van eenen enkelen, zijn deze militairen hersteld. Een officier van gezegd regiment werd gelast, in de onderscheidene apothekerswinkels onderzoek te doen, of zij korteling vergif hadden verkocht; doch dit verzoek had geen resultaat. Te regt verlangt men den grond dezer zonderlinge omstandigheid te leeren kennen, die echter hoogstwaarschijnlijk slechts aan een of ander ongelukkig treval is toe te schrijven.

— Het berigt der jongste gebeurtenissen in Frankfort heeft alhier eene groote opmerkzaamheid verwekt. Men spreekt van scherpere politie-maatregelen jegens zich alhier bevindende of aankomende vreemdelingen in werking te brengen.

De politie heeft vervolg-brieven (*Sterkbrieven*) uitgevaardigd tegen den student *Alban*, uit Graventona, die uit zijne gevangenis ontvlugt is, tegen den fuselier *Schäfer*, die zijnen post heeft verlaten, en tegen den barbiër *Brucher*, uit Lengfeld, die de gevangenen schoor, hun vijlen en ander gereedschap ter ontvlugting heeft bezorgd, en deel schijnt genomen te hebben aan de beweging op den avond van den 2 dezer.

Van den 9den. Het voorzittend Zwitsersche Kanton heeft den 28 April aan de overige Kantons medegedeeld, dat aan Bern de aanschrijving gedaan was, alle Poolse vlogtelingen, die een weikelijk aandeel in de pogingen ter verontrusting der naburige Staten hadden genomen, vóór den 15 Mei van dat grondgebied te verwijderen, bij gebreke waarvan een huiltengewone Landdag moest worden opgeroepen. Tevens zijn afschriften der onderscheidene ingekomene not's van verschillende Mogendheden daaraan medegedeeld; die van Sardinië, zegt men, de krachtigste in eischen en bevoordingen te zijn.

Berigten, uit deze stad geschreven en in Duitse dagbladen opgenomen, behelzen de volgende bijzonderheden omtrent het voorval in den avond van den 2 dezer: — De studenten, die hebben trachten te ontvlugten, waren in het bezit van vijlen; zij hadden de ijzeren spijlen doorgewijld, de zonneschermen verbroken, en zich van de liederdelaken, enz. banden gemaakt, waarmede zij zich allieten. Den eersten gevangene brak het touw, en hij viel met gedruisch op straat neder. Daar werd de wacht verwittigd van hetgene er omging en poogde nu de studenten, die wilden ontvlugten, dood of levend in handen te krijgen. Daar dit juist gebeurde op een uur, dat iedereen uit de wijnhuizen en herbergen naar huis gaat, was het natuurlijk, dat zich dadelijk een menigte volks verzamelde en dat daaruit misverstand van den eersten aard ontsproot. De soldaten schoten, nadat reeds verscheidene mi-nuten na de poging tot ontvlugting verlopen waren, in alle rigtingen; daarover door burgers onderhouden, ootstond er eene woordenwisseling; de burgers begaven zich niet terstond naar huis; er werd vuur gegeven, en een aantal viel op verwijderde plaatsen. Algemeen wordt inzonderheid een kleefmaker betreurd, die juist de deur openen wilde; toen hem het dodelijke schot trof. Er wordt overigens algemeen verzeekerd, dat er van den kant der burgers geen aanval plaats had; maar dat er op eene patrouille een geschoten werd. Wijders is het wel na te gaan, dat de gevangenen verstandhouding van buiten hadden. Zelfs beweren eenige landlieden, dat zij om dezen tijd voor de stad en in de rigting van Homburg vuurpijlen hebben zien opgaan. 's Namiddags had een der soldaten de wacht, *Schäfer* genaamd, zijne kame-

reken op appelenwijn ontsaaid en trachten beschonken te maken. Dezelfde stond op de post voor de gevangenen, toen de ontvlugting beproefd werd, en heeft zich niet gemaakt. Noch de bondstroepen, noch de overige militairen van de stad zijn werkzaam geweest; maar hebben toch den ganschen nacht onder het geweer moeten blijven.

Als zeker is het aan te nemen, dat de burgerij geen deel aan de zaak heeft. De weinigen, die de ontvlugting zullen hebben trachten te bevorderen, zijn nog onbekend; zij zullen zich waarschijnlijk onder het volk verstrooid hebben. De barbie Brucher, die de gevangenen bediende, wordt gezocht; er is een bevel van gevangenneming tegen hem uitgevaardigd.

De onschuldige slagtoffers van dien ongelukkigen avond overtreffen die, welke de opstand van April heeft gekost. — Aklig was het uiteinde van den student Rubner. Nog tusschen hemel en aarde zwevende aan het touw, waarvan hij zich niet zoo dadelijk los konde maken, werd hij door banjonetstekers afgemaakt.

Van den 12den. Volgens berichten uit het Nassausche, schijnt het, dat de Hertog meer zwaarigheden oppert, dan men gedacht had. De conferentiën te Biberich zijn, naar men verneemt, vooreerst gestaakt; de heer von Camitz wijkt naar Kassel terug keeren, en de heer von Neumann te Frankfurt nadere instructiën afwachten. De kwestie der schadeloosstelling is eigenlijk het punt, waarom alles draait. De agnaten van het Huis van Nassau willen alleen, na bekomen zekerheid voor toekomstige schadeloosstelling, hunne toestemming tot den afstand van het Luxemburgsche grondgebied geven. De Koning der Nederlanden schijnt echter, na de vele opofferingen in de zaak van België, daartoe niet ligt te sullen besluiten. Dat het Duitse verbond schadevergoeding zal geven, is niet te denken. Het zal dus nog lang kunnen duren, eer de zaak geschikt is.

GROOT-BRITTANJE. LONDEN den 9 Mei.

Van nieuwe krijgverrigtingen in Portugal verneemt men niets; alleenlijk raken de bijzonderheden bekend van de zoo noodlottige expeditie in Alentejo, welke uitslag Don Pedro's regering zorgvuldig geheim hield, en door welke Bernardo de Sa geroemd had niet alleen geheel die uitgestrekte provincie in zijne macht te zullen brengen, maar ook Santarem te zullen innemen. Te Serpa is hij door de boeren en de vrijwilligers van Mertola zoo vreeselijk geslagen geworden, dat een deel van zijn volk, de wapenen wegwepende, over de Guadiana naar Spanje heeft moeten vlugten, terwijl het overschot, vreezende door graaf Louis Bourmont te zullen afgesneden worden, met achterlaten aller bagage, zoo hard het slechts loopen kon, naar den pas van Mertola gesnel is. Ware dezelve door Don Miguel's aanhangers bezet geworden, zou het geheele korps zich gevangen hebben moeten geven. Miguel heeft aan Serpa den titel van *a nobre villa de Serpa* toegelegd. — Den 2 April hebben de Miguelisten uit het garnizoen van Alacer do Sal drie brikken genomen, welke met koren, meel en rundvee naar St. Ubes bestemd waren.

— Het eiland Mauritius is in Januarij laatstleden door eenen orkaan geteisterd geworden, zoo als men in dat werelddeel, waar geweldige stormen niets vreemds zijn, bijna in twintig jaren niet ondervonden had. Een brief uit Port-Louis, op dat eiland, den 24 Januarij gedagteekend, zegt er het volgende van:

» Het vertrek van eenen schoner naar Algoa-baai verschaft ons het eenige middel, om u, op dit oogenblik, eenig bericht te doen toekomen, alzo de gebeurtenissen van den 20sten de afzending van alle andere schepen belet hebben. Op den ochtend van dien dag schreven wij u ons no. 42, hetwelk zij insgelijks over de Kaap ontvangen zult, en nog vóór het einde van dien dag werd het eiland bezocht door eenen orkaan, die, schoon hij slechts weinige uren geduurd heeft, naar de aangerigte schade gerekend wordt de zwaarste geweest te zijn na dien van 1818. Naauwelijks een eenig huis is de vernieling ontsnapt en het verlies aan suiker en andere goederen, inzonderheid in de lands pakhuizen, is zeer groot. Slechts weinige planters hebben de uitwerkselen van wind en regen ontgaan; vele etablissementen liggen in puinhoopen, en er is bijna geen, waar niet tusschen de tien en honderd vaten suiker versmolten zijn. De grootste bruggen zijn weggerukt en eenige menschen hebben het leven verloren. Als uitzondering op den algemeenen regel onzer orkanen, heeft deze niet het geheele kompas rondgewaaid; hij ging van het zuidoosten naar het noorden, en door aldaar te blijven staan, redde hij gelukkig de schepen voor eene geheele vernieling, die bijna al wat in de haven lag getroffen zou moeten hebben, ware de wind uit zee gekomen. » De brief noemt verder een vijftal schepen, welke desniettemin geleden hebben.

De *Morning-Post* verwacht de kolonie door eenen hongersnood bedreigd te zullen zien. Daarenboven blijft er onrust en ontevredenheid heerschen, ten gevolge der terugkomst van den heer Jeremie, welke reeds zoo lang bij de kolonisten gehaat is. Onlangs had hij, op eene beschuldiging van zamenzwering, het opperste gerechtshof door den gouverneur doen afzetten en er waren weder vele arrestatiën gevolgd. Men verneemt thans, dat ons ministerie voornemens is den heer Jeremie terug te roepen, en dat in het Parlement de voorslag gedaan zal worden, om de grieven en het gedrag der inwoners van het eiland aan een onderzoek te onderwerpen.

— Aan de weduwe van den vermoorden landontdekker Richard Lander is een jaargeld van 70, en aan deszelfs dochter een van 50 ponden sterling toegelegd.

— Aan eenen kalkoven bij Taunton is l. l. Donderdag een ongeluk gebeurd, dat doet ijzen. Toen de werklieden naar huis gingen, wilde een hunner eenen kalksteen in den oven schoppen, doch struikelde en viel voorover, bijna twintig voeten diep, in den oven op den brandenden kalk. Zijn broeder, die onder de overige arbeiders was, wilde hem, met hulp van een' ander man, redden; zij plaatsten daartoe eene ladder in den oven, doch zij werden de slagtoffers van hunnen prijswaardigen, maar misschien te onberadenen ijver.

Van den 10den. In de vergadering der werklieden te Manchester is verleden Maandag door verscheidene sprekers eene hevige taal gevoerd, en onder andere besloten, om eene petitie in te dienen ten gunste van de arbeidende klassen, doch de openbare orde is niet verstoord geworden.

— Men wil eergisteren morgen veel drukte onder het corps diplomatique bespeurd hebben; de meeste vreemde gezanten hebben op het ministerie van buitenlandsche zaken en ook onderling bijeenkomsten gehad.

— Volgens berichten uit New-York, van het midden der vorige maand, hadden aldaar onlusten plaats gehad, bij gelegenheid van de verkiezing van eenen mayor voor die stad; het arsenaal is door de oproerlingen overweldigd, doch de orde schijnt hersteld te zijn geworden, zonder dat de in het geweer geroepene krijgsmagt van hare wapenen gebruik heeft gemaakt. De zoogenaamde volkspartij heeft bij de verkiezing de overhand behouden. — Bovendien heerscht in de Vereenigde Staten sedert eenigen tijd eene bedenkelijke spanning, ter zake van de inrigting en werking der bank, waardoor de president in groote moeilijkheid schijnt te verkeeren.

Van den 11den. Gisteren namiddag werd verhaald, dat er van Madrid een expresse gekomen was met de tijding, dat de Regentes van Spanje zwaarigheid had gemaakt in het aannemen van zekere bepalingen van het traktaat, dat door Engeland en Frankrijk goedgekeurd was, om de regering van Spanje en Portugal op te rigten. Het bericht, dat Don Carlos Portugal verlaten had en Don Miguel gezind was in eene schikking te komen, had zich gisteren avond nog niet bevestigd. Ook waren de voorwaarden der Spaansche leening nog niet bekend.

FRANKRIJK. PARIJS den 9 Mei.

Uit Toulon meldt men, van den 3 dezer, dat reeds drie personen overleden zijn, die den 1 dezer door het geschut van het Noord-Amerikaansche fregat de *Ferrenide* State gewond zijn geworden; De kapitein van het fregat was aan land, toen de vergissing plaats had. De luitenant en een kadet zijn aan boord van de *Suffren* gekomen, om hunne verontschuldiging te maken. Er waren verscheidene stukken met scherp geladen, alzo men 9 kogels heeft geteld, die nadeel aan onze vaartuigen hebben toegebracht.

In een ander bericht uit Toulon wordt nader verslag gegeven van het aldaar plaats gehad hebbende ongeluk. Het Amerikaansche fregat deed des middags een salut, en daar het digt bij het linienschip *le Suffren* lag, was het geschut tegen hetzelfde gericht. Een kogel verbrijkelde den kookketel op het oogenblik, dat de kok het eten uitdeelde, sloeg eene hand van een' daar nevenstaanden matroos van een' doodde een' anderen matroos, nam een gedeelte van den onderbuik van een' derden weg, die eenige uren daarna den geest gaf, en wondde nog 4 anderen. Een' dezer is de dij afgeschoten, en dadelijk naar het hospitaal gebracht. — De meester kanonnier van het Amerikaansche fregat is gevangen gezet. De zee-prefekt heeft, naar men verneemt, 5000 francs geweigerd, die de Amerikaansche bevelhebber voor de gekwetsten heeft gezonden. Hij zou aan den bevelhebber hebben doen zeggen, dat die zaken tusschen de Gouverneminten moesten afgehandeld worden. De admiraal-prefekt, vergezeld van den generaal-majoor der marine, heeft zich aan boord van het Amerikaansche fregat begeven.

— Bij gelegenheid dat dezer dagen in de zitting der Kamer van Afgevaardigden, onder anderen, ook gehandeld werd over de tegemoetkoming van Gouvernementswege in de onkosten der schouwburgen, heeft de heer *Charlemagne* zich zeer ernstig en ongunstig over den toestand van het Fransche tooneel uitgelaten. Terwijl de schouwspelen, zeide hij, eene school der zeden moesten vormen, waren zij thans voor het volk eene onuitputbare bron van zedebederf. Hij vroeg verder, of al die levendige voorstellingen van moord en rooverij zeer geschikt waren, om de zeden te

verzachten, en of de opvoering van overspel en allerlei onkuischheid den geest der jongelieden ten goede zou vormen. Zijne rede werd niet belangstelling en onder herhaalde toejuiching van velen aangehoord, en gaf aanleiding tot eene lange woordenwisseling tusschen den minister *Tiers* en onderscheidene leden.

— Volgens de Lyonsche dagbladen, is de nationale garde aldaar en in de voorsteden Vaize, la Croix Rousse en la Guillotière bij koninklijke ordonnantie van den 18 April jongsleden onthouden geworden. Van dit besluit is in den tijd in de ministeriële bladen geene melding gemaakt; ook schijnt hetzelfde moeilijk overeen zijn te brengen met het bezwaar, door het stedelijk bestuur van Lyon geopperd, dat het Gouvernement, door de nationale garde sinds meer dan twee jaren ongeorganiseerd te laten, aan hetzelfde bestuur het krachtdadigste middel tot behoud der rust had ontnomen, en bij gevolg voor de gelede schade verantwoordelijk moet zijn.

Het aantal der werklieden, die sedert de laatste onlusten Lyon verlaten hebben, om zich elders, bij voorkeur in Baden en Zwitserland te vestigen, moet verscheidene duizenden bedragen.

De verantwoordelijke uitgever van het gematigd liberaal dagblad *le Précurseur de Lyon* is, krachtens ordonnantie van den voorzitter van het hof der Pairs, in hechtenis genomen.

Van den 10den. Wij hebben langs gewonen weg brieven en dagbladen van Madrid tot den 30 April ontvangen.

Naar luid van die brieven, blijft de *Gazette Officielle* belangrijke dekreten openbaar maken, met betrekking tot de onderscheidene takken van het publiek bestuur. Het ministerie wil niet met ledige handen voor de Cortes verschijnen; en niettegenstaande de moeilijkheid van uitvoering van sommige der dekreten, zijn zij een bewijs van de opregtheid der bedoelingen van het Gouvernement, en de toejuiching, met welke zij door het publiek ontvangen worden, bewijst insgelijks, dat Spanje reeds met grooten tred op den weg der hervormingen is voortgeschreden. Het verbod, van in de kloosters nieuwelingen meer aan te nemen, is een der beste maatregelen, en wellicht de krachtigste van alle verordeningen voor het welzijn des lands. De bij het deswege betreffende dekreet gevoegde instructie laat eene groote vrijheid over tot het bewerkstelligen van allerlei nuttige hervormingen. De keuze der leden van de Junta, ingesteld om de uitvoering der instructie te verzekeren, wijst bij voorbaat de voornemens der Regering aan.

De Spaansche troepen ontmoeten in Portugal geen hoegenaamden tegenstand; zij worden er door de bevolking volmaakt wel ontvangen. In dit Rijk, even als in Spanje, schijnt de absolutistische partij alleen daarom het voorkomen der getalmeerderheid gehad te hebben, omdat zij onder de wapenen was opgekomen.

De tijdingen van het Noorden zijn niet zoo voldoende; de opstand, wel verre van te verminderen, steekt er meer en meer het hoofd op. Drie ongelukkige provinciën zijn aan allerlei rampen ten prooi gegeven, en wellicht zal daaraan geen spoedig einde komen; want de vermeende regten van Don Carlos zouden licht slechts een voorwendsel kunnen zijn voor den opstand, die voor andere belangen zoude gevoerd worden, welke de inwoners des lands kunnen gelooven bedreigd te zijn.

— Uit Bougie, in onze nieuwe Afrikaansche bezittingen, wordt, onder dagteekening van den 26 April, geschreven:

Reeds sedert veertien dagen kwamen de Kabilen in grooten getale hinderlagen spreiden in de rotsen, die onze posten omgeven, ons volk van daar doodschietsende of kwetsende; met elken dag werden zij stoutmoediger; het werd alzo hoogst noodzakelijk, hun eene nieuwe les te geven. De opperkommandant, de heer *Duvivier*, vormde dan ook den 23sten eene kolom van aanval tot verdrijving der Bedouinen, en stelde dezelve onder de orders van den bataljonschef *Salomé de Musie*, kommandant der Afrikaansche jagers te voet. Een gedeelte der kolom trok met den stormpas in het gebergte, waar de vijand in hinderlaag verspreid lag; intusschen trokken de ruiters en de Polen de stelling ter rechterzijde om. Onze kolom had een vrij sterk vuur uit te staan van de Bedouinen, die evenwel, den tijd niet hebbende, om hunne geweren weder te laden, met een verschrikkelijk geschreeuw de vlugt in alle rigtingen namen; zij werden omtrent eene mijl ver door de onzen vervolgd en lieten een vijftigtal der hunnen op het slagveld.

Tot in hunne verschaningen terug gedreven, moest men hen eindelijk in dezelve aantasten, en ontstond er een gevecht van man tegen man; de verschaningen werden weldra vermeesterd en het daar binnen gelegen dorp werd verbrand. De Bedouinen verloren hier wederom een twintigtal man; van onzen kant bestaet het verlies uit drie gekwetste officieren, een' gesneuvelden serjant en acht gekwetste onderofficieren of soldaten.

— Men herinnert zich, dat er voor eenige jaren een tijd geweest is, dat geene vrouwen op de publieke wandelplaatsen konden gaan, of zich op andere publieke plaatsen konden vertoonen, zonder door overboeds aangebragte speldenprikkers gekwetst te worden, en dat het volk toen heeft gezegd: *de dames te betrappen*. Thans zien de Parijssche vrouwen hier op nieuw aan eene soortgelijke kwelling blootgesteld, ofschoon de zaak zich tot dus verre tot de tweede en derde rangen van het theater *Folies Dramatiques* bepaalt; maar ook daar konde bijna geene vrouw verschijnen, of hare kleederen werden door eenen heimelijken dader met een door- en zoo mogelijk afgesneden, ook zelfs het alleronderste der onderkleederen bleef van deze operatie niet verschoond. Het is eindelijk gelukt, den dader dezer zonderlinge moedwilligheid te betrappen; tot zijne verschooning beroept hij zich op eene *manie*, die hem hiertoe zoude drijven. Men twijfelt echter zeer, of er niet nog eenige andere bedoeling achter schuilt.

Van den 11den. Eergisteren hebben bij de barrières du Midi tusschen studenten en dienaren der politie geschillen plaats gehad en zijn ettelijke jonge leden in hechtenis genomen.

Eenige onderofficieren en korporaals van het 52ste regiment, dat te Belfort in bezetting ligt, zijn gekasseerd geworden wegens het aan den dag leggen van oproerige gevoelens. Van Toulon zijn met eene lands-korvet eenige detachementen soldaten naar Algiers vertrokken, om daar in de strafbataljons gestoken te worden; daaronder zijn ook onderofficieren van het 20ste en van het 52ste regiment, die te Dyon garnizoen hebben gehouden en wegens republikeinsche beginselen veroordeeld zijn.

Bij een regiment van het garnizoen te Parijs moeten eenige jonge officieren zich door onbedachtzaamheid hebben laten verleiden tot het houden van gesprekken, wier geest aan de Regering niet zeer aangenaam kon zijn. Deswege hebben zij eene ernstige vermaning ontvangen en zijn sommigen hunner uit de dienst ontslagen.

— Zesentwintig personen, die ter zake van oproeren van den 13 en 14 April gevangen zaten, zijn door het hof der Pairs ontslagen. Daarentegen worden nog dagelijks arrestatiën gedaan en bevelen gegeven, om lieden, die in de gevechtschapen der *Regta van den Mensch* eene hoofdsal gespeeld hebben, te vatten.

De instructie der zaak van de oproeren voor het hof der Pairs is zoo vlijdpig en daarin moet een zoo groot aantal personen gehoord worden, dat men niet geloof, dat de publieke procedure eerder dan over vier maanden zal kunnen beginnen.

Van den 12den. De Kamer der Afgevaardigden heeft, in hare zitting van Zaterdag, het geheele budget van uitgaven voor 1835 aangenomen; hetzelfde bedraagt 1 milliard, 9 miljoen en achthonderd vijfhonderd drieëntertig fr. Voor de aanneming van hetzelfde had eene meerderheid van 241 stemmen tegen 72 gestemd.

— Het kabinet van zeldzaamheden van *Joseph Bonaparte*, welks waarde op meer dan honderdduizend ponden sterlings wordt geschat, zal eerlang te Londen in het openbaar verkocht worden. Men meent, dat de eigenaar zijn vermogen verspilld heeft, met aan het levendig houden der onlusten in Frankrijk deel te nemen, en dat hij het onder anderen geweest is, die telkens de zeer zware geldboeten betaald heeft, waartoe het revolutionaire Parijssche dagblad *le Tribune* bij herhaling veroordeeld is. Hij is, juist op hetzelfde oogenblik, dat de Belgische gezagvoerders eenige vermedelingen van hun gebied verdreven, onder den naam van graaf van *Montfort* reisende, te Ostende aangekomen, en gelijktijdig met den bekenden Franschen afgevaardigde *Cabot* naar Engeland onder zeil gegaan.

BELGIE.

BRUSSEL den 11 Mei.

De Kamer van in beschuldiging stelling zal in den loop der aanstaande week uitspraak doen in de zaak der plunderingen te Brussel.

Zaterdag zijn weder vijf der wegens die plunderingen in hechtenis genomen personen op vrije voeten gesteld.

— Den 7 Mei had er, in den namiddag, eene uitbarsting van het onderaardsche vuur, genaamd *grison*, plaats in de mijnwerken van den heer *Lesons*, te Val Benoit, in de provincie Luik. Wij hebben deswege geene omstandige berichten ontvangen; echter schijnen 4 of 5 werklieden daarbij omgekomen te zijn, en zwaar gewond te zijn geworden, en, in weerwil van alle aangewende pogingen, heeft men nog twee vermiste werklieden, vader en zoon, niet kunnen terug vinden. (Courrier Belge.)

NAMEN den 9 Mei.

Wij hebben hier wederom een staaltje gehad van Belgische openbare vermakelikheden. Eenige voltigiers van het 11de regiment van linie zijn gisteren avond met de sabel in de vuist binnengedrongen in eene kroeg, waar zich vier ongewapende jagers te paard van het 1ste regiment bevonden en hebben dezen overboeds aan-

Wij hebben gemeend, deze redeneringen, op daadzaken rustende, niet te onder algemeen te mogen bekend maken, dewijl er deskundigen zijn, die beweren, dat men op zeer vele, zoo niet op alle plaatsen in ons Vaderland op den duur tot zake denken zal moeten komen, ten einde het land voor doorbraken vrij te waren.

in de Heerestraat, lett. E no. 29, te Groningen.

